

stof als de productie van een gansch land is voorwaar geen gemakkelijk vraagstuk. De Zwitsers hebben de oplossing gezocht in het aanwenden van een thematisch systeem. De verheerlijking van hun land werd gebaseerd op de veertien volgende thema's: 1. het Vaderland — de Natie; 2. de Electriciteit; 3. ons Hout; 4. Zwitserland, paradijs der vacaties; 5. Landbouw; 6. Jacht en Vischvangst; 7. De Voedingswaren en haar bereiding; 8. de Fabriek en de Werkplaats; 9. Bouwbedrijf en Woning; 10. Het Kleed maakt den mensch; 11. Debet en Credit; 12. Verbindingen en Vervoer; 13. Kracht en Gezondheid; 14. Onderwijs, Wetenschappen, Letteren. Er werd, zooals men ziet, geen bijzondere afdeeling voor de schoone kunsten voorzien, omdat de arbeid van kunstenaars zeer wijselijk geïntegreerd werd in het beeld van de Tentoonstelling zelf. Deze thematische indeeling moest niet alleen dienen om orde te scheppen in een zeer uitgebreid arbeidsveld, zij liet bovendien toe elk thema op zijn beurt te behandelen als een zelfstandig geheel, in hetwelk de bijdrage van den enkeling ondergeschikt bleef aan een geordend plan.

Het is noodig nadruk te leggen op de gedachten, welke de inrichters van de „LA” geleid hebben, alvorens na te gaan wat de verwezenlijking gebracht heeft. Het is omdat zij deze gedachten trouw gebleven zijn, dat ze in de uitvoering een eenheid bereikt hebben, die als model dienen kan voor alle inrichters van tentoonstellingen. Elk thema werd uitgewerkt van binnen naar buiten, zooals het zou moeten, maar zooals het doorgaans zelden gebeurt. Deze doenwijze heeft den gelukkigsten invloed gehad op de architecten, want de paviljoenen zijn gegroeid uit de innerlijke behoeften en niet omgekeerd. Dient nog herhaald dat het verkeerd is het te exposeeren materiaal te moeten aanpassen, zoo goed of zoo kwaad als het gaat, aan een a priori geconcipieerd paviljoen?

Sommige architecten misprijzen elke tentoonstellingsarchitectuur, onder voorwendsel dat zij niet echt zou zijn. Voor deze puristen is de architectuur synoniem van duurzaamheid en al wat niet geconstrueerd wordt met blijvende materialen wordt als ongeldig verworpen. Het lijdt geen twijfel dat de schijn-architectuur, die vaak in tentoonstellingen aangewend wordt, volkomen onverdraaglijk is. Paleizen met een marmeren bekleedsel, geplakt op een houten of licht-metalen karkas, zijn verfoeilijke proeven van schijn-architectuur, die beter thuis hooren bij de tooneeltechniek. Vaak wordt van gips en staff een onzinnig gebruik gemaakt. Menschen die hun heil zoeken in dergelijke hulpmiddelen zijn geen architecten, maar decorateurs. Dit wil echter niet zeggen dat er geen architectuur kan bereikt worden met tijdelijke materialen. Alles hangt af van de geesteshouding der ontwerpers. Gezond denken! Een tijdelijke constructie moet, voor haar doel,